

Gezamenlijke brandbrief aan bewindsvrouwen moet roer doen omgooien

BRBS, BVOR, FHG, FNOI, PRN en Recycling Netwerk hebben bij ministers Van der Hoeven van Economische Zaken en Cramer van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu in een gezamenlijke brief d.d. 11 september 2009 aangedrongen om alles in het werk te stellen voor een behoud van de Nederlandse recyclingsector. Dalende grondstofprijzen, concurrentie uit het buitenland en verbrandingsstarieven die inmiddels zijn gedaald tot onder de 60 euro per ton, maken dat steeds meer recyclingbedrijven in problemen komen.

Nu door de recessie de hoeveelheden (grof) huishoudelijk afval en andere restafvalstromen dalen, hebben afvalverbrandingsinstallaties het steeds moeilijker om de ovens gevuld te krijgen. Er woedt dan ook een heftige concurrentiestrijd, waarbij de verbrandingsstarieven al zijn gedaald tot onder de 60 euro per ton. Maar juist ook het ongelimiteerd bijbouwen van afvalverbrandingsinstallaties stuwt de druk nog verder omhoog. Voor de recyclingbedrijven wordt het dan ook steeds moeilijker, zo niet onmogelijk, om op rendabele wijze te opereren. De voorsprong, die Nederland op andere landen had op het gebied van hoogwaardige afvalverwerking, slinkt dan ook zienderogen. Als het tij niet snel ten goede keert zal ons land in 'no time' in de achterhoede van Europa eindigen. Gevolgen voor de werkgelegenheid kunnen niet uitblijven.

Gevolgen

De afvalsector waarschuwt al jaren tegen de dreigende overcapaciteit aan verbrandingsinstallaties in ons land. Inmiddels staven de feiten de voorspellingen van de sector, waarin circa 80.000 mensen werkzaam zijn. Initiatieven voor de bouw van nieuwe verbrandingsinstallaties (o.a. van Omrin en Twence) voegen hier nog een dimensie aan toe. Gevolg van de overcapaciteit is dat recyclebaar afval steeds meer tegen afbraaktarieven in de vuilverbrandingsinstallaties verdwijnt. Desondanks dreigt een tekort aan brandbaar afval en lijkt het nog slechts een kwestie van tijd te zijn voordat de eerste vuilverbrandingsinstallaties zal worden stilgelegd. De rekening daarvan krijgt de burger ongetwijfeld in de maag gesplitst. En dat in een tijd dat de economie juist impulsen moet krijgen!

De door de politiek omarmde ladder van Lansink (voorkeursvolgorde afval: preventie, hergebruik, verbranden en storten), die aan de wieg stond van een sector waarin de omzet in de loop van de jaren steeg naar circa vijf miljard euro per jaar, komt nauwelijks betekenis meer toe. Immers al het brandbare afval, ook dat wat te recyclen valt, is nodig om de hongerige monden van de vuilverbrandingsinstallaties te voeden. Het nog steeds niet geaccordeerde Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) geeft eveneens blijk dat de voorkeursvolgorde van Lansink niet langer heilig is. Daarbij komt dat de handhaving van de in het LAP genoemde minimumstandaarden tekortschiet.

Het milieu- en klimaatbeleid lijdt eveneens onder deze ontwikkeling. Verbranding van afval levert driemaal minder CO₂-reductie op dan recycling. Bovendien draagt verbranden ertoe bij dat de aanslag op primaire grondstoffen nodeloos groot blijft. Meer nuttige toepassing, één van de doelstellingen van het LAP, gaat een ongewisse toekomst tegemoet. Zelfs het door minister Cramer geadoreerde cradle-to-cradle concept, dat de markt moet uitdagen meer aan afvalpreventie te doen en tegelijkertijd hergebruik te bevorderen, lijkt op losse schroeven te staan.

Betere toekomst

Een duurzame samenleving vraagt om sturing van de markt. Het initiatief daartoe vergt ingrijpen van de overheid. De samenwerkende organisaties van recyclingbedrijven en milieubeweging in de afvalsector dagen zowel de minister van Economische Zaken als die van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu uit hierin het voortouw te nemen. Opties daartoe liggen voor het oprapen. Een impuls biedt ook het afval-

beleid in lijn brengen met de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen en de daaraan ten grondslag liggende afvalhiërarchie te stimuleren. Dat laatste zou bijvoorbeeld kunnen door in navolging van de zo succesvol gebleken stortbelasting een verbrandingsbelasting te introduceren. Dat geeft een prikkel om uit het afval te halen wat erin zit en dit te recyclen. Bovendien kan de opbrengst van zo'n belasting ook worden aangewend om de minder efficiënte afvalverbrandingsinstallaties te saneren. De samenwerkende organisaties willen de beide ministers graag deelgenoot maken van de resultaten van hun gezamenlijke beschouwing van deze problematiek.